

ఆంధ్రదేశవార్తలు

విలేఖరులకు హెచ్చరిక

మాకు వ్యాసములను, వార్తాలేఖలను బంపువారు ఈ దిగువ సంగతులను గమనింపగోరవలెను.

(1) వ్యాసములను, వార్తాలేఖలను బంపువారు సాధ్యమగునంత క్లుప్తముగ వ్రాసిబంపిన నంతసేపంతయు. ఎంత క్లుప్తముగ వ్రాసిన అంతమంది. విడి లిఖితములతో పేజీ కొకవైపున మాత్రము వ్రాయగోరవలెను.

(2) ప్రచురింపబడని వ్యాసములను తిరిగి బంపుట ప్రాయశ్చిదురు. ముందు బంపునపుడే తమవద్ద యొక కాపీ యుంచుకొని బంపుట మంచిది. ప్రచురింపని వ్యాసములు తిరిగి పంపబడును.

ఆంధ్ర పత్రిక

నెల్లూరు

(స్వతంత్రవార్త)

తాలూకా బోర్డు మీటింగు

నెల్లూరు, మార్చి 12:—

నెల్లూరు తాలూకా బోర్డు యొక్క ప్రథమ సమావేశము ఈనెల 10 తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రం 5 గంటలకు జరిగినది. క్రయతరఫం గొడవ డెరామెంట్‌గా అగ్రిమెంట్‌పై జరిగినది.

అసెస్సర్ శ్రీ కమలాక్షి విద్యాలయ పాఠశాల నుండి (150-0-0) రూపాయల యవ్వలపెనుదీగానున్న, కనుక గ్రామమున వైద్యసహాయము కొరకు గవర్నమెంటువారు కొంత ప్రయత్నము సహాయము చేయవలసినదిగా నున్న, తీర్మానించినది.

నెల్లూరు డివిజన్ ఆఫ్ ఫారీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీకి క్రయతరఫం పరియం శేషరెడ్డిగారు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నికైనది.

నెల్లూరు జిల్లా వ్యవసాయకాశా

ప్రదర్శనము

నెల్లూరు జిల్లా వ్యవసాయ కాశా ప్రదర్శనమున శేషరెడ్డిగారు (12-3-38) రంగనాయకులపేట లోని కండాడెవారిలో పాల్గొని కాశా ప్రదర్శనగూడెన, క్రయతరఫం వి. రామకృష్ణ, యం. పి., బి. ఎస్. సి., వి. ఎస్. ఎస్. గారు బహిరంగ ప్రదర్శన, అసెస్సర్ క్రయతరఫం డాక్టర్ మర్రి కృష్ణారెడ్డి, లింగం కోడండరామ రెడ్డి, అతివరపు వెంకట్రామరెడ్డి, సోమశెట్టి, అడివనల మున సబ్బిశెట్టి అధికారి అడివెంటు రిజిస్ట్రార్, కె. వి. రామసాహెబ్‌గారు, వారికి లాభము సరిగ్గా రావుగారు, దుర్భుధు రామరెడ్డిగారు సుదలన ప్రముఖులై వచ్చిరి.

ప్రథమము క్రయతరఫం డాక్టర్ మర్రి కృష్ణారెడ్డి గారు నెల్లూరు జిల్లా వ్యవసాయకాశా సంఘపక్షమున, డైరెక్టరు అగ్రిమెంట్‌ డివిజన్‌ వినిపిస్తూ ముచిరించి. రామకృష్ణ, వి. సి. యస్‌గారు జవాబుసంగు కర్మలో పెద్దపని గ్రామములో చక్కరను చేయుటకు ఒక కాశాను తీర్చి నియమించినందు, మద్రాసు రాష్ట్రానికి పంపినందు వల్ల రెండు అనుమతి, అయ్యున్నదియు విఫలముగా చేసిరి. తనకొసంగిన వినిపిస్తూ వందపనియు సమర్పించిరి.

దుర్భుధు రామరెడ్డిగారి వందపనియుతో సభ ముగిసెను.

భట్టిప్రోలు (రేవెన్యూ తాలూకా)

(స్వతంత్రవార్త)

స్వరాజ్య పతాకము నెలకొల్పుట

భట్టిప్రోలు, మార్చి 10:—

ది 9 మార్చి 38 సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానము నుండి విడుదల కాబడి నలువంటి క్రయతరఫం బిల్లు గోపాలరావుగారు, మాన్యువల్ సరిసింహారావుగారు, తంగిరాల రామమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగై భట్టిప్రోలు లో మహాత్మాగాంధీ వైశ్య గ్రంథాలయమున ద్వారాజ్యపతాకమును నెలకొల్పిరి.

సిల్వెన్ అన్నపతి

డాక్టరు అనగిడ బసయ్యగారి కుమారుడు మోహన్‌రావుగారి సెలవు 20 రూపాయల తీరమున 6 మాసములు ప్రాజెక్టుగా కాంపౌండ్‌ పని నియమించబడినది. ఆయన యిచ్చుట ప్రముఖులగు డాక్టరు అయన గోవిందరావులూ, శివసూర్యరాయగారు వద్ద తరచి వీరు అయ్యుటచే. అనుపతి ప్రతిదినము వుదయం 7 మొదలు 10 వరకు సాయంత్రము 4 మొదలు 6 వరకు తెరచియుంచబడును. అనవరతమైన కేసులను సర్దుచూరబడును. ఆనుపతి భవనమున అన్ని ఖరీదు నామ యీ నెల 31 వ తేదీతో అంతమగుచున్నందున తనభవనముగారకు ప్రయత్నించుచున్నాను.

శంకర వెంకట్రామయ్య

సాఫరుడు.

మచిలీపట్నము

(స్వతంత్రవార్త)

విలేఖరులకు హెచ్చరిక

మచిలీపట్నము, మార్చి 12:—

ఆర్యవైశ్య సంఘసంస్కరణసభ యాజమాన్యముగై 10-3-38 తేదీన తాడేపల్లివారి సభములో జిల్లా పెద్దయ్యగారి చెల్లెలు సీతా సుబ్బలక్ష్మి మృత్యును చేత వెంకటరత్నంగారి కుమారుడు సరసింహారావునకు వివాహము అతి వైభవముగ జరిగెను. వైశ్య ప్రముఖులు అనేక మంది విందు భోజనమునకు వచ్చి, ఆ సందర్భంగా పాల్గొనిరి. వైశ్య యువకులలో, ఇట్టి సంస్కరణోత్సవము బయట దేరడం దేశభక్త్యుడయిన సుభద్రాచక్రం. ఇట్టి సంఘసంస్కరణ విషయములో పాటు పడుచున్న మధుల లక్ష్మినారాయణరత్న ఘంటసాల రంగయ్యగారు ప్రశంసార్హులు.

మ్యూసిసిస్టర్ మీటింగు

ఈ రోజు శనివారము ఉదయము 8 గంటలకు మ్యూసిసిస్టర్ సంఘసభ్యుల సమావేశము కొంతసేపు యుదనుసరి పీఠప్రయోగం యాజమాన్యము గై జరిగెను. కొంత కార్యక్రమము అయిన తరువాత సీలం జగన్నాధరావునాయుడుగారు అగ్రిమెంట్ పీఠము సలకరించిరి. ఈ సభ్యులకు పాటుల క్రిందటి సంవత్సరము కన్న చాలా పెరిగిపోయినది. బళ్లెండ్ల పాటక్రిందటి సంవత్సరము 560 రూపాయలకు వచ్చింది, ఈ సంవత్సరము 748 రూపాయలకు తీరారు. నాగేశ్వరరావుగారి పేర కొట్టివేయబడిన, కే. పి. 1150 పాటపాడినది, ఈ సంవత్సరము 1725 కు ఆగాన సరల్లీ సాహెబుగారి పేర కొట్టివేయబడినది. మార్చి దుకానులు 3105 నుండి ఈ సంవత్సరం 5000 రూపాయలకు మోపున బళ్లెండ్ల గారి పేర కొట్టివేయబడిన.

చేపలబజారు క్రిందటి సంవత్సరము పాటక్ 121-5-0 ఈ సంవత్సరము కొట్టివేయబడిన. చేపలబజారు 500 రూపాయలకు గోళ్ల అడినారాయణగారి పేర కొట్టివేయబడిన.

ఉచిత నాటక ప్రదర్శన

నిస్వార్థముగా బుట్టాయపేట కంపెనీవారు "విజయ ప్రస్థ" అను నాటకం ప్రదర్శించి, ఆ నాటకమునకు వచ్చిన వసూళ్లు భద్రాచలంపట్నం అన్న సభ్యులకొరకు ఇచ్చిరి.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వతంత్రవార్త)

దక్షిణ హైదరాబాదు, మార్చి 9:—

శ్రీ యశ్వరాజుగారి సమీపియన్ శ్రీమతి రాజమహేశ్వరి దుర్రేవారి గారు ఒంగేన బహుమానమునకై యీ సంవత్సరము ప్రారంభంపబడిన హైదరాబాదులో "హండికా" పోటీలలో గెలుపొందినది. పైనలయినట్లు సెలయియున్నది. 8 వ తేదీని రెండు ఆటలు జరిగెను. "టైగర్" జట్టువారు 3 వ గోల్డ్‌మెంట్ లాగునైన 2 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి. "ట్రావెలర్స్" జట్టు శ్రీవారి 3 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లు చేసి యోడించిరి.

6 తేదీని నాలుగు ఆటలు జరిగెను. "లిండ్ ట్రావెలర్స్" జట్టువారి 3 గోల్‌లకు చేసి యోడించిరి; 17/21 వ "నాన్‌సెన్" వారు "తగ్గర్" ట్రావెలర్స్" జట్టువారి 3 గోల్‌లకు 6 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి; "టైగర్" జట్టువారు మొదటి "ఇంటి" యోడి "ట్రావెలర్స్" జట్టువారి 7 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి.

హండిగారి యద్వైత ప్రదర్శనము

పెన్సిన్ ఆటలో సుప్రసిద్ధులైన శ్రీ ఎస్. ఎస్. హండిగారు ప్రథమపర్యాయము భోలో ఆటలు ఆడవారనించి. వీరు "టైగర్" జట్టు పక్షమున ఆడి మాడుగోలులను చేసిరి; నాల్గవ యాట "ట్రావెలర్స్" జట్టువారు రెండవ "ఇంటి" యోడి "ట్రావెలర్స్" వారి 4 1/2 గోల్‌లకు చేసి, యోడించిరి.

8 వ తేదీని రెండు సెమిఫైనలు పండుముల జరిగెను. "టైగర్" వారు ప్రారంభించిన శ్రీ ఆల్ఫాన్ మున్నగారు మొదటి యాటను సందర్శించిరి. "టైగర్" జట్టువారు "ట్రావెలర్స్" జట్టువారిని అరగివేసిన మాడుగోలులనుచేసి యోడించిరి. ఈ మాడుగోలులను శ్రీ హండిగారి చేసిరి. రెండవ సెమిఫైనల్‌లో "లిండ్ ట్రావెలర్స్" వారు 17/21 వ లాగునైన రెండుగోల్‌లకు మాడుగోలులను చేసి, యోడించిరి.

పుంగా హండిగార్ మెంటు

ఈ దినమునకు జరిగిన పండుములలో ఫలితము లిది:—తై శ్రీ జట్టువారు 17/21 వ లాగునైన 9 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి; తై శ్రీ "టైగర్" జట్టువారు 5. ఎస్. (1) జట్టువారిని ఒక గోల్‌కు 2 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి. తై శ్రీ "టైగర్" జట్టువారు వెన్నెంట్ రెడెంట్‌వారిని 2 గోల్‌లకు 6 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి.

ఆర్యవైశ్య సమావేశాధ్యక్షుల

పై సభకు తనాది మునిసిఫర్ వైస్ చేర్మన్ అను కొల్లా కాశివిశ్వనాథగారి సమీపియన్ యును కారాగారము సమీపించిన త్యాగశీల యును, అను శ్రీమతి కనకలతి తాయారమ్మగారిని జైన్ ముత్తై వెంకట సుబ్బారావుగారి సమీపియన్ కాని అగ్రిమెంట్‌గా నెన్నుకొన ఆహ్వాన సంఘము వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

మాజేటి పూర్ణచంద్రారావు,

సర్పాధ్యక్షుడు.

చోడవరం

(స్వతంత్రవార్త)

తాలూకా బోర్డు సమావేశము

చోడవరం, మార్చి 8:—

చోడవరం తాలూకా బోర్డు సాధారణ సమావేశము యీనెల 6 తేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు బోర్డు ఆఫీసునందు, ప్రెసిడెంటుగారగు శ్రీయత భవిషిమతి చివరకు నారాయణ శర్మగారి యాధిపత్యమున జరిగెను. ఇద్దరు మెంబర్లు తప్ప తక్కిన 22 మెంబర్లు హాజరైరి. సభలో పాల్గొని తేక కార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగెను.

బోర్డువారికి మనవి

చోడవరం ఆస్పత్రియందు ప్రస్తుతం పనిచేయుచున్న డాక్టరు మింకి అప్పలస్వామి నాయకుగారు వచ్చినప్పటినుండియు ఆస్పత్రి సింహవలం గర్భవతిలగున, యెల్లప్పుడు కొనుగోలతో నిండియుంటున్నది. తాలూకా కలెక్టరు ముఖ్యమంత్రి, కొనుగోల సంఖ్య దినదినము పెరిగిపోవుచున్నది. ఆస్పత్రియందు కొనుగోలకు సలహా లేదు. వారిలో పరిచారములకు వచ్చువారికి వసతులు లేవు. డాక్టరుగారి శ్రద్ధా శక్తులకు చోడవరం పౌరులు ఉత్సాహపూరితులై మైగారు ముఖ్యమంత్రి వచ్చు పేద కొనుగోల సౌకర్యము ఆస్పత్రి సమావేశము కొన్ని పాటలు చేయుటకు వగైరా సహాయమునిమిత్తం ఒక సంఘము ఏర్పరచి, కొంత ధనమును విరాళములుగా వసూలు చేయుచున్నార. ఈ ఆస్పత్రికి తాలూకా బోర్డువారు గతసాలను 2000 లు మందుల క్రింద కాంక్ష చేయుచున్నది. ఈ సంవత్సరము ఆ మొత్తములో 2000 లు కొట్టివేసి కాంక్ష చేయుచున్నది. ఈ ఆస్పత్రికి రెండు వేల రూపాయల మందులు గూడ చాలవనియు, యీ విరాళరూపముగా వసూలు సామ్య మిగులనో మందులు కొని యివ్వలేనని సహాయ సంఘము రాలిపోయియుండగా బోర్డువారు 5000 లు చోడవరం ఆస్పత్రి మందులనుండి కత్తిరించుట బహు శోచనీయును. గనుక బోర్డుమెంబర్లందరూ యీ లోటును భర్తీచేయుటకు తోడ్పడుదురు గాక!

చోడవరం తాలూకా బోర్డు రాబడిలో 80 వేలు మొత్తము ప్రజలనుండి "బాట" పన్నుగా వసూలు చేయుచున్నట్లు. ఇందులో యీ సంవత్సరం బడ్జెటునందు 81 వేలు మాత్రం కొట్టినందున భుక్తులైయున్న ప్రత్యేకించబడిన. ఇది మిక్కిలి విచారకరము. తాలూకాలో తగినశోధు లేనేలేవు. ఉన్న రెండు మాడుగోల్లకు మాత్రమే యెండ్లములు గాక మిక్కిలి పాడుపడియున్నది. గనుక బోర్డువారు యీ విషయమై తగు శ్రద్ధ వహించి కొట్ట విషయమై మరి కొంత సామ్య భర్తీచేయుటకు ఏర్పాటు చేయుదురు గాక!

గోప్పలమాడము

చోడవరం సమావేశ గ్రామమైన గోప్పలమాడము లో ఒక బ్రాహ్మణేశ్వర గృహస్థునియొక్క వివాహ సంబంధమున "పెండ్లి పందిరి" అనే ప్రక్కను గాడిలపై మరుగుచున్న పులులు గరాన వచ్చి వీరగర్భము వారిమీదను పలుకున ప్రసహించి పందిరిలోనివారిమీదను పడెను. కాలినవారిలో ఇద్దరు మరణించిరి. తక్కిన ఆరేడుగురును చోడవరం డాక్టరుగారివద్ద చికిత్స పొందుచున్నార.

శ్రీభద్రాద్రి గోదావరి నదీతీర్థ

చలివేంద్రతీర్థయెవ్వారి కధర్మవైకర్యం ఆంగీకరణము 300 పంజానెల 18 వ తేదీ ఆదివారము (26-3-38 వ తేదీ) మొదలు ఆంగీకరణము 300 పంజానెల 24 వ తేదీ గురువారము (6-4-1938 వ తేదీ) వరకు ప్రజలకు ప్రకటించబడినది. తాలూకాలో యశ్వరాజుగారి సమీపియన్ శ్రీమతి రాజమహేశ్వరి దుర్రేవారి గారు ఒంగేన బహుమానమునకై యీ సంవత్సరము ప్రారంభంపబడిన హైదరాబాదులో "హండికా" పోటీలలో గెలుపొందినది. పైనలయినట్లు సెలయియున్నది. 8 వ తేదీని రెండు ఆటలు జరిగెను. "టైగర్" జట్టువారు 3 వ గోల్డ్‌మెంట్ లాగునైన 2 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి. "ట్రావెలర్స్" జట్టు శ్రీవారి 3 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లు చేసి యోడించిరి.

హండిగారి యద్వైత ప్రదర్శనము పెన్సిన్ ఆటలో సుప్రసిద్ధులైన శ్రీ ఎస్. ఎస్. హండిగారు ప్రథమపర్యాయము భోలో ఆటలు ఆడవారనించి. వీరు "టైగర్" జట్టు పక్షమున ఆడి మాడుగోలులను చేసిరి; నాల్గవ యాట "ట్రావెలర్స్" జట్టువారు రెండవ "ఇంటి" యోడి "ట్రావెలర్స్" వారి 4 1/2 గోల్‌లకు చేసి, యోడించిరి.

పుంగా హండిగార్ మెంటు

ఈ దినమునకు జరిగిన పండుములలో ఫలితము లిది:—తై శ్రీ జట్టువారు 17/21 వ లాగునైన 9 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి; తై శ్రీ "టైగర్" జట్టువారు 5. ఎస్. (1) జట్టువారిని ఒక గోల్‌కు 2 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి. తై శ్రీ "టైగర్" జట్టువారు వెన్నెంట్ రెడెంట్‌వారిని 2 గోల్‌లకు 6 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి.

ఆర్యవైశ్య సమావేశాధ్యక్షుల

పై సభకు తనాది మునిసిఫర్ వైస్ చేర్మన్ అను కొల్లా కాశివిశ్వనాథగారి సమీపియన్ యును కారాగారము సమీపించిన త్యాగశీల యును, అను శ్రీమతి కనకలతి తాయారమ్మగారిని జైన్ ముత్తై వెంకట సుబ్బారావుగారి సమీపియన్ కాని అగ్రిమెంట్‌గా నెన్నుకొన ఆహ్వాన సంఘము వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

మాజేటి పూర్ణచంద్రారావు,

సర్పాధ్యక్షుడు.

ధర్మవరము

(స్వతంత్రవార్త)

ఆంగ్ల పద్యములం గూర్చిన

యొక యువనాగము

ధర్మవరము, మార్చి 12:—

బ్రహ్మశ్రీ మహాకాళి సుబ్రహ్మణ్యముగా (రెవెన్యూ డి. ఇ. ఓ.) ఉన్నతపాఠశాలాభివృద్ధి 10-3-38 తేదీన ప్రయోగముగూర్చి యాభాషలో మృదుమధురముగా దాము వ్రాసి తెచ్చి వ్యాసమును జదివె. ఒక్క ఆంగ్ల పద్యములు గాక యేభాషాపద్యములతోనే ననుబడ ము పాండిక, స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రకృత్య కరము ముఖ్యము లనుబడు యువనాగ సారము. ఉపనాగము లాంగ్ల పద్యముల తెల్లం నుదాహరించుచు సామాన్య లంఛిణి తెల్ల గన్నట్లు ప్రకృతి కేంద్రము మదావహము వర్ణించి యానందశక్తియుల శేయునదియని యిదేవారిలోగల విశేషమనియు నుడివె. ప్రాసోపాధ్యాయులు పి. నూర్యనారాయణ రాగా రుచనాగములకు వందము లర్పించిరి.

ధర్మపురి గోడ్డు

చాలదినములనుండి పాడుపడి బండ్లములు తువులయై రాకపోకలకు గురైన గుమ్మమున, రోడ్డు మరమ్మత్తుకై దాదాపు 1500 రూ. ప్రత్యేక పలుపబడినట్లు తెలిసినది. రోడ్డు ప్రక్కన నచటచట మున్నగూడ దిప్పలగు సేర్పాటు బడియున్నది. రెండు నెలలక్రిందనే శ్రీ బయ్యగారి పవనాభివృద్ధియైన వారు కైతులసహాయముతో బండ్లుపుట్టకు జాల కష్టముగనుండిన ముఖ్య స్థలమును సరిచేయించియుండిరి. ఇప్పుడొకప్పుడు తమమాడ దొరకుటచే కంట్లాక్కరలను, గ్రామస్థులను శ్రద్ధపూరి మరమ్మత్తు పనులచక్కగ నెలవేర్చిన రోడ్డు చక్కబడును. బండ్ల సేర్పాట్లకొరకు యీ రోడ్డు చక్కబడును. బండ్ల సేర్పాట్లకొరకు యీ రోడ్డు చక్కబడును.

కామప్పూర్ము

రెండుమాడు దినములనుండి పౌరులకు విశ్రాంతి కల్పించునట్లు పండుగ నిన్ను రాత్రి తొమ్మిది నెను, యశ్వరాజుగారి సమీపియన్ శ్రీమతి రాజమహేశ్వరి దుర్రేవారి గారు ఒంగేన బహుమానమునకై యీ సంవత్సరము ప్రారంభంపబడిన హైదరాబాదులో "హండికా" పోటీలలో గెలుపొందినది. పైనలయినట్లు సెలయియున్నది. 8 వ తేదీని రెండు ఆటలు జరిగెను. "టైగర్" జట్టువారు 3 వ గోల్డ్‌మెంట్ లాగునైన 2 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లుచేసి యోడించిరి. "ట్రావెలర్స్" జట్టు శ్రీవారి 3 1/2 గోల్‌లకు 4 గోల్‌లు చేసి యోడించిరి.

విశాఖపట్టణము

(స్వతంత్రవార్త)

రూపాయలు. తయారుచేయుట

పాటినుకేను

విశాఖపట్టణము, మార్చి 10:—

రూపాయలు రూపాయలు తయారుచేయుచున్నారను భాగ్యలక్ష్మి తెలిసి గత ఫిబ్రవరి 2 తేదీన మధ్యాహ్నము మొయిసోద్దోలలోనున్న వెండికర్తలకు కలగల్గి వెంటకామయ్యగారి యిల్లును, కామయ్యగారివద్ద పనిచేయుచున్న కొమ్మల సనాని ఉర్రు పైపాటగారి అల్లి పురములోని యిల్లును పాటినుకేను పోదాచేయగా సనానిగారి గృహమున రూపాయలు తయారుచేయుటకు ఉపయోగించునదిగా అనుమానింపబడిన కొన్ని పరికరములను, అనుమానము బలపరచు ఒక రూపాయయున్న; వెంటకామయ్యగారి గృహమున కొన్ని పరికరములను దొరకుటచేత అతా కొమ్మల సనాని అచారిగారిని అరస్టచేసి రిమాండులో నుంచి. దొరకైన వధువుల పరిశ్రమ మద్రాసు పంపిరి.

ఇట్లుండగా మొదటి 8 వ తేదీ సాయంత్రము పాటినుకేను కలగల్గి వెంటకామయ్యగారినిపూడ అరస్టచేసి ఆరాత్రి లాకవులో నుంచి నిన్న ఉదయము తాలూకా మాజిస్ట్రేటుగారి యెదుట ఇండియన్ పిన్‌కోడ్ 222 నెక్స్టు ప్రకారము కేసు దాఖలుచేసిరి.

దెయ్యుమీద వెంటకామయ్యగారు విడుదల పొందియున్నారు.

ప్రమాదకరమగు చావు

చోర్లూరు పనులద్వార కొండత్రయ్యుండగా మందుగుండులన పైకొసిన రాతివల్ల అప్పటి యొక పనివాని బలముగా తగిలెను. వెంటనే వైద్యులయమునకు కొనిపోయి, మరునాడే తరఫున పనిచేసెను. ఆతనిని శ్రమమునకు తీసిగొని పోయి వచ్చినప్పటికీ శ్రమమునకు వెళ్లినవచ్చిన ఒకరు ఆస్పత్రికి చావుచేసిరి.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠకులకు
సంవత్సరమునకు	24 0 0
అర్ధమునకు	12 0 0
మాసమునకు	6 4 0
హాఫుమునకు	2 2 0
దినపత్రిక	20 0 0
విశ్రాంతి	10 0 0
విశ్రాంతి	5 4 0
విశ్రాంతి	1 12 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు	12 0 0
సంవత్సరమునకు	4 0 0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.	

పాఠశాల

(స్వతంత్రవార్త)

ఆంగ్ల పద్యములం గూర్చిన

యొక యువనాగము

ధర్మవరము, మార్చి 12:—

బ్రహ్మశ్రీ మహాకాళి సుబ్రహ్మణ్యముగా (రెవెన్యూ డి. ఇ. ఓ.) ఉన్నతపాఠశాలాభివృద్ధి 10-3-38 తేదీన ప్రయోగముగూర్చి యాభాషలో మృదుమధురముగా దాము వ్రాసి తెచ్చి వ్యాసమును జదివె. ఒక్క ఆంగ్ల పద్యములు గాక యేభాషాపద్యములతోనే ననుబడ ము పాండిక, స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రకృత్య కరము ముఖ్యము లనుబడు యువనాగ సారము. ఉపనాగము లాంగ్ల పద్యముల తెల్లం నుదాహరించుచు సామాన్య లంఛిణి తెల్ల గన్నట్లు ప్రకృతి కేంద్రము మదావహము వర్ణించి యానందశక్తియుల శేయునదియని యిదేవారిలోగల విశేషమనియు నుడివె. ప్రాసోపాధ్యాయులు పి. నూర్యనారాయణ రాగా రుచనాగములకు వందము లర్పించిరి.

ధర్మపురి గోడ్డు

చాలదినములనుండి పాడుపడి బండ్లములు తువులయై రాకపోకలకు గురైన గుమ్మమున, రోడ్డు మరమ్మత్తుకై దాదాపు 1500 రూ. ప్రత్యేక పలుపబడినట్లు తెలిసినది. రోడ్డు ప్రక్కన నచటచట మున్నగూడ దిప్పలగు సేర్పాటు బడియున్నది. రెండు నెలలక్రిందనే శ్రీ బయ్యగారి పవనాభివృద్ధియైన వారు కైతులసహాయముతో బండ్లుపుట్టకు జాల కష్టముగనుండిన ముఖ్య స్థలమును సరిచేయించియుండిరి. ఇప్పుడొకప్పుడు తమమాడ దొరకుటచే కంట్లాక్కరలను, గ్రామస్థులను శ్రద్ధపూరి మరమ్మత్తు పనులచక్కగ నెలవేర్చిన రోడ్డు చక్కబడును. బండ్ల సేర్పాట్లకొరకు యీ రోడ్డు చక్కబడును.

కామప్పూర్ము

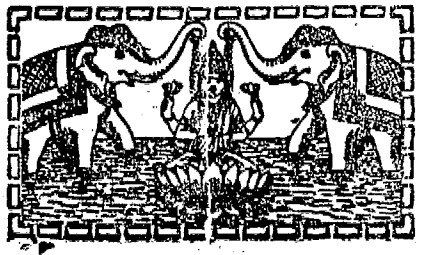
రెండుమాడు దినములనుండి పౌరులకు విశ్రాంతి కల్పించునట్లు పండుగ నిన్ను రాత్రి తొమ్మిది నెను, యశ్వరాజుగారి సమీపియన్ శ్రీమతి రాజమహేశ్వరి దుర్రేవ

యుత పాటిమల్ల స్వామినాయుడుగారు ఉప
సింఛిరి. మరయు తత్సంఘము యీ పుర
సంఘసభ్యు
నర్కరావుపేట, 12-3

(3. 10)

వార్తావళి

విశేషవార్తలు
శ్వేతవర్తము గూర్చి బ్రిటిషు మంత్రుల ప్రకటనలు 7
మాస్కోలో ఆంగ్లేయుల అరెస్టు 7
అమెరికా వీనా జపాను తగవు విచారణ 7
యందు పాల్గొన నంగీకరించుట 7
చరిత్రమువార్తలు
భారత శాసనసభకు పలుకుగొనితీగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడుట 4
బొంబాయిలో గాంధీగారి నాటకాలయము దొంగతనము 4
కొండుపేటలో సమావేశ భవనమును చింతా మణిగారు ఘోషించుట 5
మా లండనువారు 5
కాంగ్రెసునాయకుల విమర్శ: బెంగాలు-సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుల మానవలు 7
ఆంగ్లేయమున దండివల్ల అరెస్టులు 8
స్థానిక వార్తలు 8
చెన్నరాజధాని పరిపాలన: ప్రభుత్వనివేదిక 12

ఆంధ్రపత్రిక

1933 నెల మార్చి నెల 14-వ తేది మంగళవారము

శ్వేతవర్తము: మంత్రుల ప్రకటనము

శ్వేతవర్తముగూర్చి పెక్కు ప్రకటనలు వెలువడుచున్నవి. మొత్తముమీద ప్రభుత్వ ప్రచారమునకు కొడువ గనుపించుటలేదు. ఇండియానోహామంత్రియగు బట్లగురూ ఎడింబర్గ్లో ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వసూచనల గూర్చి జాయింటుకమిటీలోను, పార్లమెంటునభలోను సమగ్రముగ చర్చజరుగుననియు, ఇంగ్లండులోని వివిధపత్రికాచాయములు వెల్లడియగుననియు, జాయింటుకమిటీలో వివిధపక్షములవారికి ప్రాతినిధ్యమియ బడుననియు, సూచించిరి. హైందవప్రతినిధుల రాక యననరమని, వీరు సూచించిరి. కాని, తత్ప్రతినిధులకు సలహాదారుల కన్నను నెక్కువ స్థానముండదని తెలిసిన విషయమే. ఇదివీరిని కండ్లనీరు తుడుచుటకు బనికొచ్చునని ఎంచుచున్నను. ఇండియాప్రభుత్వవట్టము రెండవసారి పరిపరచబడక ముందే, జాయింటుకమిటీ నేర్పరచుట, అపూర్వవిషయమే. దీనివలన శ్వేతవర్త సూచనలలో నేమయిన విశాలమగు సూచనలుండవో, అవి అంతరించుట కీ కార్యక్రమము తోడ్పడును. ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమును కొల్పోవుటకు బూనుకొనుటలేదని, బట్లగురూ మరెయొకవర్యాయము చాటిరి. హైదరాబాదు అభయమిచ్చుటయే, వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యమనుటకు సందియములేదు. ఇదివరకుగూడ వీరిట్టి అభయమునే తీవ్రకన్పర్యటిస్తూ వాడుకొనగియుండిరి. వీరినంకల్పమే? చర్చితప్రభుత్వలకు ప్రభుత్వమువారే మాత్రము తీసిపోరని చెలుపుటయే.

ఇటుల బలుకుటలో బట్లగురూ సత్యమునే వచించుచున్నాడు. ఈ విషయమున కన్పర్యటిస్తూ కేమయిన సందేహమున్నదేమో తెలియదుగాని, భారతీయుల కణమూతము సందియములేదు. కన్పర్యటిస్తూ వారిలో వారికి విభేదములున్నను, భారతదేశ విషయమున ఇరుచీకలవారును ఫలప్రదముగ న్వరిపాలనము నిచ్చుటకు ముందుకురావని, తెలిసినవిషయమే. ఇండియన్ సాంప్రదాయముల ననుసరించి, హిందూదేశమునకాపాడుటయే ప్రభుత్వోద్దేశ్యమని, బట్లగురూ నొక్కినక్కాటించిరి. అంతియగాని, హిందూదేశమునకు ఫలప్రదముగ సాత్వత్యము నొనగలుగుట.

హిందూదేశమునందు తీవ్రనిర్బంధముల నవలంబించిన ఇండియాప్రభుత్వమువారు గాని, సర్ సామ్యుయల్ హోరుగారు గాని, హిందూదేశమునట్లు గల విశ్వాసమును భంగపరుపరని బట్లగురూ వాగ్దానముజేసిరి. కాని, ఇట్టి వాగ్దానములతో నయినను చర్చిత ప్రభుత్వము సంతృప్తిచెందరా? చెందరనియు, భారతదేశమునకు సాత్వత్యమును పూర్తిగ నిరాకరించినగాని వారు సంతృప్తిచెందరనియు, భావింపవచ్చును. కామన్సుభలో ప్రభుత్వసూచనలగూర్చి ఈవర్తకు పూర్వము మూడురోజులు చర్చజరుగునని, బెల్లూనినుమంత్రిగారు ప్రకటించిరి. ఈచర్చలో చర్చితప్రభుత్వము తమ విద్యేషమునంతను వెలిగిక్కడరని ఎంచుచున్నను. పార్లమెంటునభలో జాయింటుకమిటీని నియమించవలెనా లేనా యని మాత్రము చర్చజరుగును. అంతియగాని శ్వేతవర్తముగూర్చి ప్రత్యేకముగ ఓటు దీసికొనబడదని భావింపవలసివచ్చును.

ఈకారణముచే శ్వేతవర్తముగూర్చి ఇరుపక్షములవారిలో వాదప్రతివాదములున్నను, జాయింటుకమిటీ నియామకముగూర్చి భిన్నముగ వోటుండవని తలంపవచ్చును. జాయింటుకమిటీలో భారతీయుల స్థానమును నిర్ణయింపవలెనని, వారు అస్సెనరులుగ మాత్రమే నుండురా, లేక వారికిగూడ వోటింగు అధికారముండనని, లామ్యుబిగారడుగగ, మూడురోజులచర్చలో వ్యవహారమంతయు తేలునని మాత్రము జెప్పిరి. భారతీయులకు అస్సెనరులకన్నను ఎక్కువస్థానము లభింపదనుట తథ్యము. కమిటీసభ్యుల నియామకముగూర్చి చర్చించుటలో భారతీయులను సలహాదారులుగ గూడ నియమింపగూడదని, కన్పర్యటిస్తూభుత్వము ఆరాటములు లామ్యుబిగారు ముచ్చటించుచు, హైందవ రాజ్యాంగవిధానమును వెంటనే పరిష్కరింపవలెననియు, అది యిప్పుడు జరుగనిదో ఇరువది సంవత్సరములవరకు హిందూదేశమునందీ తీవ్రమగు అసంతృప్తి వెలువడుచుండుననియు, హైందవ సమస్యపరిష్కారము మునుపొందు మరింత సంకటమగుననియు, నుడివిరి. ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు గ్రహించిన సత్యమును ఇతరబ్రిటిషుమంత్రులు గ్రహించుచున్నారాయనని సందేహము. రక్షణలతోగూడిన బాధ్యత ననుసరించి, హైందవసమస్యను తత్త్వమే పరిష్కరింపవలెనని, ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు గోరిరి. గాంధీ-ఇర్విన్ బంధుబడిలో రక్షణలు హిందూదేశమున కనుకూలించవలెనని, సూచించబడెను.

కాని యాయుద్దేశ్యము పిమ్మట మరుపుకు దగిలెను. ప్రస్తుత సమయమున బ్రిటిషు తేమూభావములే రక్షణలకాధారమగుచున్నవి. ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారి విషయమై శ్రద్ధవహించి, బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు సచ్చకెప్పినగాని, సరియగు పరిష్కారము గుదురజాలదు. ప్రస్తుత సమయమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు అవ్యక్తముగ ప్రవర్తించిరని, ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు రంగీకరించుటలేదు. హైదరాబాదు వీరును ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. చర్చితగారి వాదమును ఖండించిరి. హైదరాబాదును సూచనలకుపిమ్మట, మూడురాండుపేటలనుమాత్రములు గూడవలసివచ్చెనని, ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు మండలించిరి. కాని, ఎన్నిసమావేశములు జరిగినను, భారతీయులకు స్వరాజ్యపాఠమును ప్రసాదించినగాని, ప్రయోజనముండదు. ఎంతకాలము దాగుడుమూత లాడినను, నుపయోగముండదు. ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు తమకాలములో నిర్బంధితుల సందరను

విడుదలజేసి, నిర్బంధవిధానమును విరమించి, రాండుపేటలను సమావేశమున కనుకూలవాతావరణము గలిగించిరి. వీరపుడు పారబడిరిని, ప్రస్తుత బ్రిటిషుమంత్రులభిప్రాయపడి, సమాధానమార్గమును చేపట్టక అనుకూలమార్గమును కలిగించుకొన్నారు. ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు రవలంబించిన సమాధానమార్గము వలననే, హిందూదేశమునందపుడు అనుకూలవాతావరణము గుడిచెను. వారి మార్గము విఫలపరచబడి, మరల కఠిననిర్బంధములు చేపట్టబడెను. ఇందువలన పరిస్థితులు మరింత విషమమగుట తప్పవేరులాభము గలుగలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులు కొనసాగుచో, ఇర్విన్ ప్రభుత్వగారు సూచించిన హైందవసమస్యపరిష్కారము దుర్లభమై శ్వేతవర్తము నిష్ఫలమగును.

పేజీకాన్సెగారు కామన్సుభలో శ్వేతవర్తమును, మద్రాసు గవర్నరుగారి ఓటివల రాష్ట్రీయసాత్వత్యమును కేంద్రప్రభుత్వబాధ్యతయే చేకూరవలెనని సూచించుట భావ్యమాయని, అడిగిరి. పార్లమెంటునభలో అధికారమున కిది భంగకరముగాదా యని ప్రశ్నించిరి. ఇండియామంత్రి హోరుగారు ముచ్చటించుచు, పార్లమెంటునభలో అంత్యనిర్ణయసంభవమనియు, గవర్నరుగారి ప్రసంగము పార్లమెంటునభలో అంత్యనిర్ణయమునకు భంగము కలిగించదనియు, అభయమిచ్చిరి. మొత్తముమీద తీవ్రకన్పర్యటిస్తూవాడులను సమాధాన పరచుటకు హోరుగారును బట్లగురూను ఎంత తంటాలు పడుచున్నారో గ్రహించవచ్చును. ఇట్టి సందర్భములలో, భారతదేశమునందు రాజ్యాంగ శ్వేతవర్తము గూర్చి విశేషముగ అసంతృప్తి ప్రబలుట వింతగాదు. మితవాదనాయకులగు చింతామణిగారు ముచ్చటించుచు, రాండుపేటలను సమావేశము గావించిన నిర్ణయములు రాష్ట్రీయ సాత్వత్యమునుగాని, కేంద్రప్రభుత్వబాధ్యతనుగాని ప్రసాదించవని, స్పష్టపరచిరి. వీరిని పూర్తిగ మార్చి సాత్వత్య సారము ఏర్పడుటల జేయనియెడల, వానిని ఆమోదించుట దుర్లభమని చాటిరి. బ్రిటిషుమంత్రుల ప్రసంగములు, హిందూదేశములో సేవమువారికిని ఆళల గల్పించజాలవు. కాని, భారతీయుల సమయమున దృఢ సంకల్పమై యుండుచో, వారి మనోరథము సేయగలుగునని సభల పడకమానదు.

ప్రభుత్వపర్యయము

మద్రాసు శాసనసభలో రామలింగచెట్టిగారు భూములపన్నులగూర్చి ప్రతిపాదించిన కోతతీర్మాన ముమోదించబడుటయు, ఆర్థికసభ్యుని ప్రతిపాదనము నిరాకరింపబడుటయు వింతగావు. పూర్వ శాసనసభలో భూములపన్నుల నన్ని మండలములలో నూటికి 12½ వంతున తగ్గించవలెనని, శాసనసభవారు తీర్మానించినందుండి. పిమ్మట ప్రతిపాదించబడిన బడ్జెట్టు ప్రకారము, ప్రభుత్వము వారికి డబ్బుగూడ మిగిలెను. దీనిని రయతుల బరువును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వము వారు వినియోగించక, ముందుగ ఉద్యోగులవేతనముల తగ్గవలను తొలగించి, దూరదృష్టిని జూపరయిరి. శాసనసభ్యులింతటితో సూచకొనక, ప్రభుత్వవైఖరిని ఖండించెడి తీర్మానమును నిన్నటిదినము అత్యధిక సంఖ్యకులద్వారా ఆమోదించిరి. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచున్నచో, యిట్టి తీర్మానము విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానముగ పరిగణించబడి, ప్రభుత్వమువారు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెడిది. కాని, లాండు రివిన్యూ రిజర్వుశాఖ యగుటచే, శాసన

సభవారి రెట్టితీర్మానముల గావించినను, ప్రభుత్వమువారు వీనిని తెక్కనేయుటలేదు. గత జాయంటుకమిటీ సమావేశములో లాండు రివిన్యూవట్టము గావించవలెననియు, వన్నుల నిర్ణయమును శాసనసభాధికారముక్రిందికి తీసికొని రావలెననియు, ఖండితముగ చాటిరి. ఇట్టి సూచనను సాంప్రదాయముగ నయినను ప్రభుత్వమువారు అనుసరించి యుండవలసివచ్చింది. అందుకు మారుగ, రిసెటివ్ మెంటుల పేరుతో లాండు రివిన్యూను తడవతడవకు వెంచుటయు, శాసనసభవారి నిర్ణయములను నిర్ణయపెట్టుటయు జరుగుచుండెను. ఆర్థికసభ్యుల ప్రబలి, హిందూదేశమంతయు సంతోభము జెందియున్న సమయమునగూడ భూములపన్నులకు రేమిషనులను ప్రసాదించక పోవుటయు, గుంటూరుమండలములో రిసెటివ్ మెంటు ప్రయత్నముల నిపుడే ప్రారంభించుటయు, నీటితిరువన వివరీతముగ వెంచుటయు, సంభవించుచున్నవి. స్వరాజ్యము వెంటనే లభించినగాని, రయతుల యిక్కట్లులు తొలగవను సత్యము వారికి పరిస్పృహము గాకమానదు. రయతులకుపిమ్మట వడ్డనాతీతమై యున్నది. హెచ్చునీర్వులవలన వారు పన్నులను చెల్లించజాలని పీఠిలో నున్నారు. ప్రభుత్వమునకు డబ్బు మిగిలినప్పడయినను, రయతుల భారమును తగ్గించుట కసీసభ్యులనున్నది. ఇతరరాష్ట్రములలో రేమిషను లీయబడుచున్నది. శాసనసభవారు పన్నులను తగ్గించవలెనని తీర్మానించిన పిమ్మటగూడ ప్రభుత్వమువారు వెనుక ముందాడసాగిరి. ఇతరవిషయములలో వివిధపక్షములమధ్య ఎట్టి యభిప్రాయభేదము లున్నను, యావిషయమై ఎట్టి అభిప్రాయభేదములు లేవని; శాసనసభా తీర్మానములు చాటుచున్నవి. రామలింగచెట్టిగారు చెలిపినటుల, ఉద్యోగుల జీతముల తగ్గదలను వెంటనే పునరుద్ధరించినపుడు, ప్రభుత్వమువారు రయతులకు కొంతవరకయినను ఉపశాంతి నొనగజాలరా? మొత్తముమీద రయతులపట్ల ప్రభుత్వమువారు జూపుచున్న దృక్పథము, తీరిక యసంతృప్తికి హేతువుగచున్నది. రివిన్యూమొంబరుగారి ప్రతిపాదనము, పరిస్థితులను మరింత అధ్వాన్నముగావించింది. రయతుల తేమముకొరకు, పన్నులను కొంతవరకయినను విడనాడుట ప్రభుత్వదృక్పథ మగునని గాని, కొన్ని జిల్లాలలో మాత్రము వీనిని ఆపుదల జేయుటవలన ప్రయోజన మేమి? మండలములమధ్య తారతమ్యము జూపుట ప్రధానలోపము. 1918 సంవత్సరమునకు పిమ్మట రిసెటివ్ అయిన విశాఖజిల్లాను, కంభం గోదావరిమండలములు, కృష్ణా, బల్లారి, అనంతపురము, తిరుచనాపల్లి, తంజావూరు, దక్షిణకాండ్లూరు, తిరునల్వేలీ, చెంగల్పట్టు, ఉత్తరాకాండ్లూరు, మలబారులో కొంతభాగము, నీలగిరి లలో మాత్రము పన్నులు రూపాయికి రెండవంతున్న ప్రస్తుతసంవత్సరమున పన్నులుజేయవలెను. అంతియగాని, ఇక్కడనయినను వీనిని పూర్తిగ వదలివేయరు. ఆర్థికసభ్యులు చక్కబడెనని కలెక్టరులు చెలువగనే, ప్రాతభాగీల నన్నిటిని వైతులనుండి ఒక్కమారుగ పన్నులుజేసదరటం. ఇందువలన రైతులకు గలిగెడి నష్టము మిక్కిలము. వీరు కోల్పోనుట కనకాళ ముండనేరదు. రయతులు సామ్యును కూడబెట్టుటకు, ఒక్కవర్యాయము ప్రాతభాగీలను చెల్లించజాలరు. రివిన్యూబాగీలు ముందు పన్నులుజేయ

బడునుగాన, వారి బరువులు మితిమీరి వారు కృంగిపోవుటకు అవకాశ మేర్పడును. కొలదిజిల్లాలలో నయినను రేమిషను నిచ్చుటకు మారుగ, తాత్కాలికపు సస్పెషనునుమాత్రము ఆర్థికసభ్యుడు సూచించుటచే, శాసనసభ్యులలో మిగుల అసంతృప్తిగలిగి, కోతతీర్మానము నామోదించి రివిన్యూసభ్యుని ప్రతిపాదనమును నిరాకరించిరి. వీరివైఖరిని ప్రజాప్రతినిధులుగాని, ప్రజలుగాని ఆమోదించజాలరు. ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యము మానివైచి, పూర్తిగ రేమిషను నాణ్ణింపి, శాసనసభవారికోర్కెలను ఆమోదించనిచో, ఆర్థికసభ్యులు మరింత విషమమగునుగాని. చక్కబడనేరవు.

కీ! శే. యల్. రామకృష్ణమిశ్టగారు

పెన్నిను నిపుణులగు రామకృష్ణమిశ్టగారు తమ 28 వ సంవత్సరములో విగతజీవులయిరని వినుటకొంతయు చింతించెదము. రామకృష్ణమిశ్టగారు తిరువాన్కూరు వాస్తవ్యులు. వీరు క్రైస్తవకళాశాలలో విద్యార్థులుగ నున్నపుడే, డిగ్రీలో మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము పతమున నాడి జయముగాంచిరి. యం. యు. సి. పంచెములలో వీరు ప్రసిద్ధునిపుణులగు కృష్ణస్వామిగారి నోడించగలిగిరి. యస్. ఐ. ప. పంచెములలో వీరు సుప్రసిద్ధులగు బాలగోపాల్ గారికి విశేషముగ పోకు నిచ్చిరి. వీరి వైఖిలు, మనోహరమై యున్నను. వీరు తిరువాన్కూరులో లావిద్య సభ్యునించ దొడంగిన పిమ్మటగూడ, ఆసంస్థానమునందు ప్రఖ్యాతి పడసిరి. వీరి రిటివల చెన్నపురి ఆటలలో పాల్గొనుటలేదు. వీరు ఇంకను ఎక్కుడు వైపులమును గడించి, అఖిలభారతప్రసిద్ధిగాంచెదరని యూహించబడుచున్న సమయమున, హైదరాబాద్ నుండి వీరిని వ్యత్యూతాలబడవైచెను. వీరి ఆకాలమరణమునకు పెన్నిను అభిరుచిగలవా రందరును చింతించకమానరు. వీరి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతి నొనగుగాక!

ఎత్తెన్జిగ్రాంటు

ఎత్తెన్జిగ్రాంటును గూర్చి మద్రాసు శాసనసభలో ప్రతినవత్సరము చర్చజరుగుచునేయున్నది. కాని, జిల్లిను పత్యుల పంతులవలన, మద్యపాన నిషేధము కొనసాగుటలేదు. పూర్వము నామమాత్ర ప్రచారమయినను జరిగెడిది. ఇప్పుడదిగూడ తొలగిపోయెను. ఇరవై సంవత్సరముల కాలములో మద్యపాన నిషేధము జరుగవలెనని తీర్మానము నిపుడు స్థిరమైచే గనుపించెను. కల్లురాబడి పెరుగుటవలననే, ప్రభుత్వపురాబడి పెరిగెను. అల్లలహమీదుఖానుగారి కోతతీర్మానము నిరాకరింపబడి, ఎత్తెన్జిగ్రాంటు ఆమోదించబడినను, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మద్యపాననిషేధమునకు తోడ్పడదరననాళ పూర్తిగ అంతరించుచున్నది. జిల్లినుపత్యులవలన కిది తీరినకళంక సూచించుచున్నది.

చిటగాంగు విషాదము

దీనినిగూర్చి భారత శాసనసభలో నడుగబడినద్రశ్య. ఎట్టివారికైనను విషాదము గలిగించకమానదు. ఇరువురు మహావ్యక్తియ గ్రామ్యులు మిలిటరీ అధికారులనుమాది భయపడి పారిపోగ, వారు అనుమానముపై కాల్బడిరి. వారు వెంటనే మరణించిరి. ఇది పొరబాటుని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి, చనిపోయినవారి కుటుంబములకు నష్టపరిహార మర్పించెదమని, నుడివిరి. కాని పోయినవారి కుటుంబముల ప్రాణము తెలులతిగిరాగలపు? ప్రాణోపద్రవ హేతువులగు యిట్టి పొరబాటులను అధికారులకు నయినను గావించకుండ తగిన కట్టుదిట్టముల జరుపుట యత్యవసరము.

వార్తలు-విశేషములు

దరిహస్తలో మహారాజును వశీరులును వందలకొలది మంది తమ యిళ్లకు పోవుచున్నారు.

రివరండు బృగధుకారుని నిన్న ఉదయమున పెంటుకాపెట్టి కాల్చి ప్రియిలు అధికారమున స్వీకరించెను.

దేశమనందంతలను గాలివాపటలించే మామూలలోగూడ పొగమంచు ముసురు మున్నగునవి తిరిగివెరి.

బోంబేపంతులన్య కండు తెలీయను పెరిమెంటులు పెరేతు ఢిల్లీలో రాజప్రతినిధి మంది. రమున జరిగెడి. రాజప్రతినిధి దండతులు దానిని తిరిగివెరి.

ఇండియా సర్వే జైల్లరుగానున్న కల్కలు. హెచ్. జే. కొయ్యమగారు బ్రిగేడు ఆర్. హెచ్. భామగారి స్థానమున ఇండియా సర్వేయరు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

మైసూరు దొరతనవారి క్షేమ లోనున్న ఆఫీసులో నున్నాగానున్న ఎస్. ఎస్. శర్మ అను వతకు 6000 రూపాయల వరకును చెక్కులను పూర్వరీతనని పోలీసువారి కరనిని అరెస్టు చేసిరి.

సి. పి. చాగ్గిగారు గుంటూరునందీ నిన్న ఉదయమునకు హనురువచ్చి డిల్లీకి పోలీసునాపరింపెండు హోదాను స్వీకరించెను. ఇదివరకే పనిచూచుచున్న బాల్కన్ న. కరణాకర నాయకులగారిని బహిరి మార్చిరి.

నిన్నటినుండి మాంబరం తంజావూరు నెక్కు లోను తిరునాపల్లి నెక్కులోను గుంటుల రవాణాచేయబడుచున్న పని డిల్లీకి పోలీసునాపరింపెండు నిన్న తిరునాపల్లినుండి తిరిగివార్త సంతెను.

మీరటుక ను మద్రాసు ల అపీలు శేపు అలలోబాదు హైకోర్టులో దాఖలుచేయబడును. శ్రీమతి శ్యామలమ్మకి నెహ్రూ కన్య, బాంబేపొరగారును మరియొక సినియరు పటియను మద్రాసులో పత్యున వాడించెదరు.

టూర్పు బోర్డువారు బెంగళూరులో నిన్న విచారణ ప్రారంభించిరి. మైసూరు తేంబరుపత్యును సుబ్బారావు నెట్టిగారును మరి యిద్దరును భారత పట్టపరిశ్రమకు రక్షణముగూర్చి సాత్వ నిచ్చిరి.

సింధుదేశమున లాహూరిలో మికోఖాను గ్రామమునందు యా నెల 11 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు 18 మంది దొంగల కల్లులు తుపాకులు మన్నునూనాని పట్టుకొని. ప్రతేకించి హిందువుల యిల్లమును దోచుకొని పారిపోయిరి.

ఈనెల 26 తేదీని లండనునుండి బయలుదేరిన స్ట్రానియన్ల అను మొలయిస్తూ మరు 12వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు ఏడవచేరిన. ఆనాడు సుధ్యాత్మాను లండన్లో కలవలనుండి బయలుదేరిన. ఈనెల 16వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు బొంబాయి వచ్చును. ఆనాడు రాత్రి 12 గంటలకు బొంబాయినుండి ఆస్ట్రేలియాకు బయలుదేరును.

కలకత్తాలో హోలీసండుగలో అల్లరిచేసినందుకు 40 మందికి జాపూనావేయబడెను. తనకు మరిపోవుచున్న దను ప్రయవలన లాహోరు మెడికలు కాలేజీలో నాల్గవతరము తరగతిలో నున్నవచ్చు యొక విద్యార్థి రైలు స్టేషన్ పరుం. అతనికి చాల గాయములు తగిలినవి. అతడు 12 వ తేదీని మృతికొంచెను.

11-వ తేదీనుండి కడబూరులో గొప్పవర్షములు కురిసినవి. 12-వ తేదీ ఉదయమునకు 10-దుర్గలవారు కురిసినవి. గాడిలము నడికి పూర్తిగా వరదవచ్చినది, చాలయిండ్లు పడిపోయినవి. నెల్లీకు పన్ను సమీపమున వరదవచ్చి తోటలు తరిమివలెను. కిష్టమేలేనవారు తెలపుచెట్టి వల్ల వచ్చునని బోర్డువారు నమ్మించిరి. ఈవరదలకు పన్నులించి పనిచేయుటకొంచెను సమ్యుతింపిగాని మరి కొందరంగీకరింపలేదు.

తేదీ దేమిమోహోపెను అనునామె విషదల కాబడుట

పార్సీ, మార్చి 18:-

మాదామగడ్డలో అనునామెను సంపద్రయల్పించినందులకై అన్యకుడు దామర్ గారిచే రేమెండ్ల శిక్షింపబడిన శిక్ష దేమిమోహోప అనునామె విషదల కాబడెనని తెలియచున్నది.

(యా. ప్ర. రం.)

నారదోపన్యాసములు

తరగతులు. అవస్థ క్షేత్ర స. బ. నిండుకూలి ప్రాంతము
లందున్న వో. కానికి ము. కే. నే. వ. లింపజేయవచ్చును.
అటుల చేయుటకు ప్రభుత్వముకూలి ప్రతిష్ఠా
అప్పు వచ్చునో ప్రభుత్వముకూలి తమ ప్రాంత
ములకుండినప్పుడున్నట్లుగా, 4, 5 తరగతులు

తిరుచనాపల్లి పోలీస్ ఠాణా, 11 40 గా, 8

బొంబాయి మార్కెటు

Table with market prices for various goods in Bombay, including items like cotton, sugar, and oil, with columns for item names and prices.

కలకత్తా మార్కెటు

Table with market prices for various goods in Calcutta, including items like cotton, sugar, and oil, with columns for item names and prices.

చెన్నరాజధాని పరిపాలన

ప్రభుత్వ నివేదిక
చెన్నరాజధాని పరిపాలన
1932-33 సంవత్సరమున ప్రకటించిరి.

గ్రామీణుల అక్కడి ప్రభుత్వమును కనుగొనిరి.
గ్రామీణుల అక్కడి ప్రభుత్వమును కనుగొనిరి.

నిత్యసమీక్ష దానసల
భద్రాచలం
సమీక్ష దానసల భద్రాచలం

సమీక్ష దానసల భద్రాచలం
సమీక్ష దానసల భద్రాచలం

మోహిని తైలము

మోహిని తైలము
మోహిని తైలము

బారతీయ చిత్ర కళ

బారతీయ చిత్ర కళ
బారతీయ చిత్ర కళ

అమలాపురము నందు విజయం కావలెను

అమలాపురము నందు విజయం కావలెను
అమలాపురము నందు విజయం కావలెను

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె
నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె
నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె
నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె

నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె
నంద్యాల చందాదారుల కొక నిబ్బె